

ความเห็นส่วนตัว
ของ นายจิรนิติ หะวานนท์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๖/๒๕๖๖

เรื่องพิจารณาที่ ๓/๒๕๖๖

วันที่ ๑๐ เดือน พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๖

ระหว่าง ศาลปกครองสูงสุด ผู้ร้อง
- ผู้ถูกร้อง

ประเด็นวินิจฉัย

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๓๐ (๗) ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ หรือไม่

ความเห็น

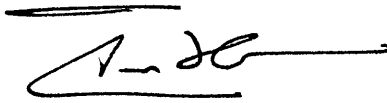
คดีนี้ ศาลปกครองสูงสุดส่งความเห็นตามคำโต้แย้งของผู้ฟ้องคดีในคดีหมายเลขดำที่ อบ. ๒๔๗/๒๕๖๓ เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ วรรคหนึ่ง ข้อเท็จจริงตามหนังสือโต้แย้งและเอกสารประกอบรับฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดีรับราชการตำแหน่งครูผู้ช่วย ถูกคำสั่งให้ออกจากราชการ เนื่องจากเคยถูกจับกุมและดำเนินคดีอาญาในความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด รวม ๒ คดี ทำให้ผู้ฟ้องคดีขาดคุณสมบัติทั่วไป โดยเป็นผู้บกพร่องในศีลธรรมอันดีสำหรับการเป็นผู้ประกอบวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษาตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๓๐ (๗) ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า มาตรา ๓๐ (๗) ไม่ได้กำหนดว่าการกระทำเช่นใดถือเป็นการประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี กรณีของผู้ฟ้องคดีเป็นความผิดเล็กน้อย ไม่ใช่การประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงและไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อรัฐหรือกระทบกระเทือนต่อประโยชน์สาธารณะ บทบัญญัติดังกล่าวมีลักษณะต้องห้ามโดยไม่กำหนดระยะเวลาการจำกัดสิทธิไว้ เป็นการจำกัดสิทธิการมีส่วนร่วมในการเข้ารับราชการตลอดชีวิต เป็นเหตุให้กระทบต่อสิทธิขั้นพื้นฐานของผู้ฟ้องคดีอย่างร้ายแรงเกินเหตุ บทบัญญัติดังกล่าว ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖

เห็นว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ เป็นบทบัญญัติในหมวดสิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย กำหนดให้การตรากฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคล ต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ในกรณีที่รัฐธรรมนูญไม่ได้บัญญัติเงื่อนไขไว้ กฎหมายนั้นจะต้องไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ และจะกระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคลไม่ได้

พิเคราะห์ตามมาตรา ๓๐ (๗) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ แล้ว เห็นว่า เป็นบทบัญญัติกำหนดคุณสมบัติทั่วไปของบุคคลที่จะเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ต้องไม่เป็นผู้บกพร่องในศีลธรรมอันดีสำหรับการเป็นผู้ประกอบวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา การกำหนดให้บุคคลที่รับราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องเป็นผู้ไม่บกพร่องในศีลธรรมอันดี คุณสมบัติดังกล่าวเป็นพื้นฐานของบุคคลที่พึงมีไม่ว่าจะประกอบอาชีพหรือวิชาชีพใด ทั้งเป็นคุณสมบัติที่ไม่อาจกำหนดเวลาที่แน่นอนได้จะต้องพิจารณาจากข้อเท็จจริงในช่วงเวลานั้น ๆ เป็นกรณี ๆ ไป มิใช่คุณสมบัติที่ติดตัวไปตลอดชีวิต ยังมีโอกาสพิสูจน์ว่าตนกลับตัว ประพฤติตนอยู่ในศีลธรรมอันดีแล้ว ข้อโต้แย้งของผู้ฟ้องคดีที่อ้างว่า ความผิดของผู้ฟ้องคดีเป็นความผิดเล็กน้อย มิใช่การประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อรัฐหรือกระทบกระเทือนต่อประโยชน์สาธารณะ นั้น เห็นว่า บทบัญญัติดังกล่าว เป็นการใช้ถ้อยคำที่ไม่มีความหมายจำเพาะเจาะจง เพื่อให้ฝ่ายปกครองผู้บังคับใช้กฎหมายนำไปพิจารณาปรับใช้แก่ข้อเท็จจริงเป็นเรื่อง ๆ ไปตามช่วงเวลานั้น ๆ เป็นไปตามหลักกฎหมายปกครองที่เรียกว่า indefinite concept ซึ่งพระราชบัญญัติหลายฉบับใช้ถ้อยคำประเภทนี้ต่าง ๆ กันไป อาทิเช่น “ไม่เป็นผู้บกพร่องในศีลธรรมอันดีจนเป็นที่รังเกียจของสังคม” ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๖ ข. (๔) “ไม่เป็นผู้มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี” ตามพระราชบัญญัติวินัยนาถ พ.ศ. ๒๕๒๘ มาตรา ๓๕ (๔) “ในประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน” ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๖๘ วรรคหนึ่ง “อาหารที่มีสิ่งที่น่าจะเป็นอันตรายแก่สุขภาพเจ็บป่วยด้วย” ตามพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๒๖ (๑) “ห้ามสั่งเข้าหรือนำเข้าเพื่อเผยแพร่ในราชอาณาจักร ซึ่งสิ่งพิมพ์ใด ๆ ... จะกระทบต่อ ... ศีลธรรมอันดีของประชาชน” ตามพระราชบัญญัติจัดแจ้งการพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง เป็นต้น ซึ่งล้วนเป็นปัญหาข้อเท็จจริง พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๑๙ บัญญัติให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เป็นผู้พิจารณาวินิจฉัยปรับข้อเท็จจริงเข้ากับถ้อยคำในกฎหมายให้เหมาะสมแก่สถานการณ์ ในที่นี้คือ

ความเป็นครูและบุคลากรทางการศึกษา เมื่อผู้ฟ้องคดีไม่เห็นด้วย ย่อมมีสิทธิอุทธรณ์และฟ้องคดีต่อศาลปกครองได้ตามกฎหมาย เพื่อให้ศาลตรวจสอบว่าผู้มีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยในฝ่ายปกครองตีความหมายของถ้อยคำเหมาะสมกับข้อเท็จจริงหรือไม่ ตามที่ผู้ฟ้องคดีใช้สิทธิดำเนินคดีอยู่ในศาลปกครองไว้แล้ว ดังนั้น บทบัญญัติตามมาตรา ๓๐ (๗) ว่า ไม่เป็นผู้บกพร่องในศีลธรรมอันดีสำหรับการเป็นผู้ประกอบวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา จึงไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลจนเกินสมควรแก่เหตุ และไม่กระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคล

อาศัยเหตุผลข้างต้นนี้ จึงเห็นว่า พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๓๐ (๗) ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖

(นายจิรนิติ หะวานนท์)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ